

Tycho Brahe.

Napsal prof. dr. Václav Rosický.

Na den 24. října 1901 připadla třináctá památka úmrtí slavného hvězdáře dánského Tycho Brahe, který v Čechách druhou vlast našel a v Praze za okolností tragických žil svojí dokonale. Za Koprnicka bylo praktické hvězdářství v západní Evropě ještě dosti nedokonalé, tak že nemohlo náležitě podpořiti novou soustavu Koprnickou a píšípěti k jejímu zdokonalení. Ve druhé polovici 16. století nastal však znamenitý obrát a to zásluhou lantrkraběte Viléma IV. Hensenského (1532-1592) a Tycho Brahe, kteří uměli pohrditi znamenitými a tu dobu nástroje hvězdářské a užili lepších metod, aby určili místa hvězd. Zejména Tycho Brahe považovali jest nám za obnovitele novodobého umění pozorovacího, který i jako badatel v různých oborech hvězdářství dobyli si značných zasluh.

Tycho (dánsky Tyge) narodil se 14. prosince 1546 v Kaudstrupu u Helsingborgu a pocházel ze staré a velmi vážené šlechtické rodiny dánské. Otče jeho Otto a matka Beata Bilova, pak otcův bratr Jiří, jež byl bezdětný, starali se pečlivě o jeho vychování. Ve 13. roce svém poslán byl na univerzitu v Kodani, kde učil se řečnicku a madrosloví, odtud odebral se po 3 letech r. 1562 s vychova- telem Sørensem Vedelem do Lipska, aby tu dle vůle otce studoval práva. Ale Brahe pozoroval již ve 14 letech dne 21. srpna 1560 za tměného slunce, které událo se dle předpovědi; tu vzbudilo u něho tak mocný zájem pro hvězdářství, že učinil si věnovati se vědě, která tak veliký úkaz dovědla předpověděti a to přes vůli otce a příbuzných, neboť v tehdejší době jevila se u vyšších stavů nechuť ku hvězdářství. Aby pak měl spolehlivějšího svého učitele, opatřil si 30. listopadu 1560 za dva jachymovské tolarý "Almagest" Claudia Ptolemaja, vydaný znova tiskem v Basileji r. 1551. Ze této učebnice pilně užíval, o čem svědčí množství poznámek jeho a výpočtů na krajích; neboť kniha ta chová se v univerzitě knihovně pražské jako dražocenná památka. Proto živil se v Lipsku po tři léta mathe- matikou a hvězdářstvím. Když vychovával spat, pozoroval stálou a oběžnou, užívaje kružidla jako úhlověru a malého globu, porovnával pozorování svá s tabulkami od Koprnicka vyšetřeny a učinil si již tenkrát, že nauky ty opraví, vzhleděti tabulky Marsa.

Také seznámil se v Lipsku s Bartolomějem Schultzem ze Zhořelce, jež po Janu Hummelovi matematikou přednášel a rád se s nánadým Dánem bavil; sestrojovali různé přístroje matematické mezi jinými nabyt tak Tycho jako boby holi, pro jejíž chyby rozdělil upravil si tabulku. Roku 1565 vrátil se do Kodaně, pro úmrtí strýce Jiřího, ale práce jeho hvězdářské, kterými tajně se zabýval, jakož i chemické a lékař- nické, způsobily posměch mezi šlechtici a nelibost rodičů. Její strýc Steen Bille (bratr matčin) byl mu nakloněn.

Těmi nemilými výstupy rozmrzen, odebral se Brahe r. 1566 do Vitemberka a když tam vypukl mor, odešel do Roztok. Ve Vitemberce i v Roztokách opět vzhleděti pěstoval astronomii, v Roztokách též alchymii u Levina Battua. V Roztokách přišel populární a přehlívil mladík o část ucha a no- su v souboji s krajanem Manderu- pem Pař(bjergem dne 29. pros. 1566. Ušeknutý kus nosu dal si nahraditi umělým nosem ze směsi stříbra a zlata a potíral jej líčid- lem R. 1567 vrátil se do Dánska, ale brzo opět podnikl cestu do Německa, navštívil Vitemberk, Lavíngy, kde učil nás rožák Cyp- rian Lvovický ze Lvovic mathe- matice a hvězdářství, pak odebral se do Bazileje a roku 1568 do Augšpurku, kde skoro dva roky prodel u bratří Pavia a Jana Haitzelů, kteří v zahradě záme- čku zřídili observatoř a tam pilně pozoroval stroji, jež zhotoveny byly dle jeho udání (veliký kva- drant 17 1/2 stopy poloměru, globus hvězdářský v průměru 4 stopy). Na cestě té seznámil se s mnohými učenci a přišel ve styk s výborným meclanikem. Koncem roku 1570 vrátil se domů na žádost nemoc- ného otce, po smrti otce pak by- del u strýce Billa, ježho pomocí vystavěl si na blízké Kaudstrupu (v Hartzwaldu) malou hvězdárnu a chemickou laboratoř.

Tu pozoroval dne 11. listopadu r. 1572 novou hvězdu v souhvězdí Kassiopeje, o které vydal první svůj spis "De stella nova anni 1572" (O nové hvězdě roku 1572). Dosud pokládají takové úkazy dle Aristotela za meteory, jevíci se v ozvěduhách země, tedy pod měsícem; Brahe však soudí zcela správně, že hvězda našeláza se v takové vzálenosti od země, že tato i drá- ha zemská jsou nepatrnými proti oné vzdálenosti, poněvadž hvězda nejevíla pa. alizy (mimohledu).

Poznal tedy, že hvězda byla stá- líci daleko za soustavou oběžnic, nadaná vlastním světlem a to byl důležitý poznatek. Poněvadž pojal r. 1573 za choť Kristinu, svou poddanou, selickou dceru, nepudil proti sobě své přibuzenstvo a hrdou slechtu. Šňatek ten nebyl uznáván za platný, děti považová- ny byli za nemanželské. Aby další zlo zamezil, zakročil konečně sám král Frederik II. Choť Tychoova byla však toho hodna, že jí k sobě povýšil, oba manželé milovali se užeňně. Roku 1574 vyslovil mu král sám přání, by konal přednášky hvězdářské na vysokých školách v Kodani. Tycho vyhověl sice přání tomu, ale vida, že snahy jeho v- decké nejsou dostatečně ceněny, opustil již roku následujícího vlast a odebral se do Kasslu, aby poznal lantrkraběte Viléma a jeho hvězdárnu. Zdržev se asi týden u něho, odebral se Francií do Švý- car, kde se mu velmi líbilo, zvláště v Besileji, "poněvadž tam byl zdravý vzduch, živobytí laciné a slavná akademie, kde bylo možno stýkati se s učenici." Obořiv do Benátek, přišel přes Augšpurk do Řezna, aby tu viděl korunovaci Rudolfa II. Tu seznámil se s Ta- deášem Hájkem z Hájků.

Ke konci r. 1575 navrhl se do- mů s tím úmyslem, že se s rodi- nou přesídli do Bazileje. Než se však do vlasti navrhl, upozornil lantrkraběte Viléma, jež Tychoova veliké nadání poznal, král Bedřich II. na úmysl Tychoův, po- vztáti hvězdářství a radil mu, aby snahu jeho svou štedrostí podpo- roval, že tím získá sobě nesmrtel- ného jména a poddaným svým ve- likého užítku. I povolal král Ty- chona k sobě, slíbil mu, že snahy jeho budo p dorovává, vykázal mu roční plat 2000 tolarů a daro- val mu pak lenním listem, daným dne 23. května 1576 ostrov Hveen v Oresundu (4 míle na sever od Kodaně, 3/4 míle dlouhý, 1/2 široký) se vším příslušenstvím k doživotí ním užívání. Také se v listě na- bídl, že uhradí veškerý náklady na buřovy, nástroje práce, sluhy a na vše jiné, též na destilování. Rozumí se, že Tycho nabídl v sa- radosti přijal a se oddal, vy- stavěti uprostřed ostrova na nej- vyšším místě hvězdárnu, nazvanou "Uraniborg". Již 8 srpna 1576 položen byl k základ. Podorys budovy byl čtverec podle stran světových položený o straně 60 stop, budova měla dvě poschodí, dvě velké věže, 75 stop vysoké, a dvě malé věže pozorovací, spojené mezi sebou chodbami. Pro větší nástroje byly zřídky pilíře. Vedle hlavní budovy byla stavení hospo- dářská, dílny, (mechanická dílna, chemická laboratoř se 16 pecemi, sklárna, papírna, knihtiskárna). — Později zřídil 70 kroků od budovy hlavní podzemní místnosti, kryté pohyblivými střechemi, k pozoro- vání (Starnenburg) To vše vyža- dovalo ovšem velikého nákladu. Ačkoli Tycho měl příjem dosti veliké (do oresundské, léno Nord- fiord v Nor ku a r. 1578 i prae- bendu v Ronskilde) nestačila na vydání takové štedrosti králova, tak že Tychoovi nezbylo než vy- naložiti i dědičtí své, čímž li vše p řiditi dle svého přání.

Na této pro tu dobu velikolepé hvězdárně (nalézalo se tam 32 ná- strojů) pracoval Tycho 21 let, obklopen jáa výtečnými žáky [Pontanus, Tegnangel, Marius, Morsius, Ursus, Longomontanus a j.] s výsledkem zdárným.

Po mnohaleté namahavé práci vydal svůj katalog 773 stálic, jichž místa určena byla na 1' přesně, ted asi rokrát přesněji, než ve všech dřívějších pracích podob- ných. Vykonal velmi četná po- pozorování slunce, měsíce a oběžnic. V běhu měsíce objevil nerovnosti, variaci a roční rovnici, anomálii a evkeci, již dříve známé, přesněji určil.

Z oběžnic zejména sledoval Marsa, jeho pohyb se od tabulek Koprnickových nejvíce odchýloval a zanechal tak důležitý materiál po- pozorovací, kterého užil později Kep- ler. Pečlivě pozoroval vltavice r. 1577, 1580, 1582, 1385, 1690 a 1595, zkoumal co nej přesněji pa- rallaxu vltavice z r. 1577 a shle- dal ji velmi malou, soudil správně že vltavice nejsou meteory povsta- jící v ozvěduhách země.

Tycho zkoumal úlom světla v ozvěduhách zemské (refrakce) a na- lezl pro refrakce horizontální 34', což jest hodnota skoro správná. Ale výskl. refrakce je nesprávně, připisoval jí účinku vodních par v ozvěduhách. Z jména však sluší vytknouti, že velice zdokonalil stroje pozoro- vací (army, kvadrant azimut- alní, kvadrant na zdi v poleadku, ulávající šestinu minuty, sextant, kruhy opatřil jejmým dělením, užívaje s prospěchem přičtené mě- řítky, sestrojil veliké globy), takže po mnoha desetiletí sloužily za vzory. Také zdokonalil metody pozoro- vací a dovědl i s nástroji méně dokonalými konati pozorování přesně. dbaje při tom i chyb při rozdělení kruhů a oblouků na ná- strojích svých. R. 1582 dokončil Tycho svou soustavu světovou.

Ačkoli si vážil Koprnicka, neměl soustavu jeho za praktickou, nebo- vadž odporovala smyslům (stálou by musily býti nekonečně vzdále- ny) a dle jeho mínění r vo výpočet tabulek planetárních nebyla výhod- nější než soustava stará. Poně- vadž pak soustavy Ptolemaiovy nechtěl podržeti, navrhl soustavu mezi oběma prostředkující, dle níž z ně je uprostřed věhonfra, otá- čející se kolem pevné osy, kolem země pak obíhají měsíc a slunce, kolem slunce však ostatních 5 oběžnic.

I není divu, že nejznámější učenci a výsoce postavené osoby jev návštěvou počítali, příklání svétovou jeho pověstí. Král Bedřich II. navštívil Tychova v čer- vnu r. 1586 s královnou a četnou družinou a obdivoval se velikole- pým zařízením jeho, načež jej vy- zval na zámek nejvyššího řádu slona. Tycho měl každoročně se- psati kalendář a zaslati i až 2 exempláře králi.

Jakub I. král skotský, na štěvil Tychova r. 1590 na Hveenu a da- roval mu z skvostné psy, již byli potřešeni velkého hvězdáře. Po smrti Bedřicha II. r. 1588 pomě- ry se kalendář změnil. Četní odfci a zástupci Tychoovi, kteří za života králova neodvážili se proti němu vyst upiti, p řobíhli skvělými proti němu a odnámal mu znená- dá přičež neproletného nástupce Bedřichova, Kristiana IV. Moc- ným odpárcem Tychoovým stal se jeden ze 4 poručíků mladého krále, Kristof Walkendorf, říšský hofmistr, kterého Tycho za návště- vy krále Kristiana IV. na Hveenu 1581 určil. Nepatrná příhoda tu spásobila.

Walkendorf chtěje jednou po- někud častně Tychova navštívit, ale psi nechtěli jeť do ložnice pá- novy pustiti. Brahe vyburcován vyltin psů a kříkem, vyšel z ložni- ce a s Walkendorfem se pohádal. To dalo první popud k nepřeteli ství Walkendorf našel spojení a znenáda počala se přičež krá- lova měníti intrikami nepřeteli v nepřeteli. Tychoovi škodila asi a na vše jiné, též na destilování. Rozumí se, že Tycho nabídl v sa- radosti přijal a se oddal, vy- stavěti uprostřed ostrova na nej- vyšším místě hvězdárnu, nazvanou "Uraniborg". Již 8 srpna 1576 položen byl k základ. Podorys budovy byl čtverec podle stran světových položený o straně 60 stop, budova měla dvě poschodí, dvě velké věže, 75 stop vysoké, a dvě malé věže pozorovací, spojené mezi sebou chodbami. Pro větší nástroje byly zřídky pilíře. Vedle hlavní budovy byla stavení hospo- dářská, dílny, (mechanická dílna, chemická laboratoř se 16 pecemi, sklárna, papírna, knihtiskárna). — Později zřídil 70 kroků od budovy hlavní podzemní místnosti, kryté pohyblivými střechemi, k pozoro- vání (Starnenburg) To vše vyža- dovalo ovšem velikého nákladu. Ačkoli Tycho měl příjem dosti veliké (do oresundské, léno Nord- fiord v Nor ku a r. 1578 i prae- bendu v Ronskilde) nestačila na vydání takové štedrosti králova, tak že Tychoovi nezbylo než vy- naložiti i dědičtí své, čímž li vše p řiditi dle svého přání.

Konečně vytýkali mu i nedba- lost a poslali na ostrov Hveen ko- misi (v níž nebylo ani jediného hvězdáře), aby podala zprávu. Ze- zpráva komise nebila přiznává, snadno se domyslíme. I poznal konečně Tycho, že moučení vy- konal svou povinnost a nyní může odejti. Odešel tedy dne 29. jub- na 1597 z Hveenu roztrpčen ve- dvěkem a chtěl si zařiditi hvězdár- nu v Kodani, ale Walkendorf mu- ito zakázal. Tedy si omf il, že Dánsko vůbec opustí.

Po odchodu jeho z Hveenu vše nechal úmyslně zrušeno, co na Tychova upomínalo; to podalilo se tou měrou, že r. 1562, když Francouz Huet ostrov navštívil, skoro vše z ničeho. Skříben ve- dvěkem odebral se Tycho se svou rodinou, s několika žáky a s částí nástrojů do Roztok, odtud pozván byl hr. Jindřichem z Rantzova a přestěhoval se na zámek Wandes- burk u Hamburku. Tu pozor- val přes 100 stálic a dokončil svůj spis "Astronomiae instauratae me- chanica", který p řipsati cisáři Ru- dolfovi II a ve kterém popisuje a zobrazuje své nástroje.

Mezi tím podařilo se osobitmu lékaři cisářovu a výbornému hvěz- dáři českému, Tadeášu Hájkovi, jež s Tychoem i dopisoval, zi- skati pro něho mistokancie Co- rad cia a státního tajemníka Jana Barvitiu a tak se stalo, že Rudolf II. veliký cítel umění a věd. Ty- chona ku svému dvoru do Prahy povolal. Pozvání dostalo se mu o podzim r. 1598; i vydal se na cestu okamžitě, chtěje poznáti vy- hověti. Na ce té se však dověděl že v Čechách vypukl mor a že cí- sař se dvorem Prahu opustil, tedy se usadil zatím ve Vitemberku u slavného lékaře J. Jesenského.

Teprve na jaře 1599 po zánik- nutí moru odebral se do Prahy, vyzván byv Coraduciem a zavítal sem na velikonoční svátky. Co- raducias i Barvitiu přijal jeť vltavě, císař sám p řivítal jeť veli- ce laskavě, jmenoval jeť svým taj- ným radou a dal mu roční plat 1000 kok (3000 dukátů). Nástroje které dílem napřed poslal Hájkovi- lelem s sebou přivezl, uloženy by- ly v Belvedere (letohradu král. Anny).

Abý mohl Tycho brzy pozorová- ní konati, získal císař pro něho dom Curtiův se zahradou (na mí- stě paláce Čerapského, nyní ka- sárny) Tu postavil Tycho své nástroje. Ale poněvadž by často vyrušován návštěvami, též hlukem pouličním a tehdejšímu ruchem při dvoře královském, žádal, aby mu císař vykázal nějaké klidnější mí- sto. Cisář tal mu na vybranou 3 zámky, České Benátky Brandys nad Labem a Lysou. Tycho zvolil Benátky, povolal tam rodinu, dal přestěti nástroje a zřídil si tu hvězdárnu i laboratoř alchymí- ckou. Větší nástroje zbylé na Hveenu přivezl syn Brahdv Tycho za pomoci Longomontana na pod- řím r. 1599 do Benátek.

Připrosobení zámku k účelům hvězdářským vyžadovalo mnoho nákladu, k tomu přistoupilo za- opatření četné rodiny, pomocníků a služebniců, i není se diviti, že tehdejší hejtman zámeký, Kašpar z Muhlsteina, cizím učenci, ježho počínání nerozuměl a jež snad za dobrodruha měl, jen s těžkým srdcem značné částky peněz vy- dával a s ním se často proto phá- dal. Zde tedy pracoval Brahe se svými pomocníky, mezi nimiž i zeť jeho, Dán Gansneb Tegnagel z Kampina, později i Kepler, který se tam odebral, vyzván byl Tycho- em, aby se stal jeho pomocníkem, s ním smlouvu uzavřel a později trvale do Prahy se přesídli. Ráz- ně nepřijemnosti, jichž Brahe v Benátkách zažil, způsobily, že se v letr r. 1600 vrátil do Prahy.

Bydlel zatím na Novém Světe na Hradčanech v hostinci "U zlaté- ho noha" a pracoval po nějaký čas v letohradu Belvedere, kde opět umístil stroje, než dům někdy Curtiův, pro něho od císaře zakou- pený za 20.000 tolarů, bude k jeho potřebám upraven.

Do nové hvězdárny přesídli se dne 25. února r. 1601. I zdálo se, že nyní opět zahájí skvělou svou činnost ve spulku s Keple- rem. Ale stalo se jinak. Nedo- šlo vůbec ke zřizení trvalé obser- vatoře. Dávna choroba měchý- řová vrátila se Tychoovi a když dne 13. října 1601 pozván byl k hostině u Petra Voka z Rožmber- ka, tu z nemístného studu učinil násilí přirozené potřebě tělesné a podlehl následkem toho nemoci po 11 dnech. Za nemoci napa- minal rodinu, aby jeho zařize- ní nedala zaniknouti, Keplera zapřič- sáhal pak, aby tabulky zrušil si e- dokončil podle jeho soustavy.

V noci před smrtí několikrát zvolal v deliriu: "Ne frustro vik- sio ve videar" (aby se nezrádo, že jsem marně žil) Skonal dne 24. října 1601 v náručí Erich Braha, hr. z Wessingborgu, příbuzného svého, maje Keplera po boku a rodinu s p řetěly kolem sebe. Cisář Rudolf cítel, že v něm ztratil veliký poklad, dal ho pohřbiti s velikou slávou v kostele Týnském. Ztráty jeho že- leno bylo všude, kam slavné jeho jméno proniklo. Služobný doktor Jan Jesenský v pohřební řeči krá- ně vylíčil povahu jeho.

S Tychoem bohužel pochová- ny byly i plány zříditi velikou hvězdárnu při dvoře Rudolfově. Manželka Tychova nepřeteli jeť dlouhou, zemlela po třech letech a uložena byla po boku svého manžela. Pozůstalá dědicová (dva synové a 4 dcery, zeť Tegnagel) dali ve chrám Týnském r. 1604 zříditi nádherný pomník mramo- rový.

Hlavní díla Tychoova, obsahují jici důležitá pozorování a soustavu světovou, vyšlo v Praze r. 1603: "Astronomiae instauratae Pro- gymnasmatia". Započato bylo na Hveenu. Mimo menší pojednání a přeliežitost básně vydal jeť Epi- stoliarium astron. libri a Historia Coelestis.

Bohatou pozůstalost hvězdár- skou, obsahující velký počet svět- ných nástrojů, pak knihy pozor- vani koupil císař Rudolf od dědiců za 20.000 tolarů, kterážto částka však jim ani po letech a mnohém upomínání a doprošování nebila splacena, tak že i dosti bídy ku- sil.

Většina spisů Braheových nále- zá se v rukopise v ruské hvězdár- ně v Pulkově; několik rukopisů je v Praze. Nejzajímavější jest "Pa- mátník", věnovaný prvorozněmu synovi r. 1598 ve Vitemberku, uo- žený v české o museu. V čele jest latinské dvojverší, poučné věnová- ní otce synovi: "Uč se, synu, ode- mne šlechtnosti a tuhé práci, jakž i snášení statečně rozny ary osudu." Charakteristická jsou též hesla jeťho: "Raději býti, než se znáti" aneb "Nezdáti se ale býti." Druhý rukopis, obsahující krátkou učebnici trigonometrie, nachází se v universitní knihovně a byl dvor- řán prof. dem. F. Studničkou vy- dán fotograficky. Třetí rukopis "Tabulae sinuum" objeven byl tamtéž s koutodem J. Truhlářem r. 1899. Čtvrtá památka rukopis- ná obsažena jest v památce J. Sie- bolda Pia va, chovaného ve Stra- hovské knihovně; obsahuje přepo- věd: "Plures sapient; palato quam cerebro" (Více lidí začíná patrem než jich myslí) a podpis, Tycho Brahe scripsit Uraniburgi anno 1591. Doufejme, že se ještě někde- rá památka rukopisná v Praze na- lezne. Z knih, patřících Tycho- ovi, jest v universitní knihovně uvedený náhoře "Almagest" a tam- též nesmrtelné dílo Koprnicko- vo vlastnoručně poznámkami Ty- chonovými. V knihovně strahov- ské nachází se dílo Braheovo "Astronomiae instauratae mecha- nica" s věnováním vlastnoručním baronu Janu z Haseburku.

Jako poslední zbytek z bohale sbírky nástrojů zachoval se v Pra- ze na c. k. hvězdárně v Klementí- ně Tychoův sextant, umělecky

pracovaný a snad i menší kvadrant, na něm stojí "Vivimus ingenio, cetera mortis erunt" (Žijeme du- chem, ostatní náleží smrti). Nejzajímavější památka na veli- kého Tychova našeláza se arci ve chrám Týnském, jsou to tělesné jeho ostatky a manželky jeho. Krásný pomník z mramoru slive- neckého jeví statnou postavu dvor- ního hvězdáře ve zbroji rytířské. Nad ním je latinské dvojverší pra- vic: "Ni lesk, ni poklady, umění toliko žezlo věčně trvá." Vyjadru- je, jako i jiná dvojverší, pohrdání Tychoem zevnějším leskem; kla- douc důraz jedině na přednosti ducha. Tři sta let minulo ode dne, kdy mohutný ten duch od nás na vždy odešel, ale památka jeho nřdřela se v Čechách, ačkoli tu pobýl jen něco přes 2 léta. Oslava jeho jmé- na a záslužné činnosti ve dnech přítomných jsou toho dokladem, že i nadále bude v našich věd- ěch a uměních a v srdcích potomků.

Cítte li, že život váš sotva stojí za trápení, vezměte dávkú Cham- berlain's Stomach and Liver Tab- lets. Tyto vřiviti váš žaludek, osvěží vaše játra a uvedou do po- řádku vaše vnitřnosti, tak že se budete cítiti jako nový člověk. Na prodej u všech lékárník. m

C. H. KUBÁT
...zkušeno český...
právník a veřejný notář.

Plázná: Barker Block, roh 15 a Farnam. Číslo pokoje 28.

Louis Berka,
český právník.
Věsta v číle 940 N. Y. Life Bldg., Omaha.

Rokovky potřebuje právnícky pomoci, aho- jí v Berni Borkovi právníka zkušeného, který dohodou zkušenosti svoji může krajanům a jim kdykoliv správně posloužiti. 28-17

Josef Kavan,
pozemkový a pojišťující jednatel.
1410 William ulice.

Prodává loty v Omaze i v St. Omaze, po- zemky svécové a farmy, v polišti Omazy i ve státu a pojištění opatřiti vám u všech nejlepších firm při ceně a nejnižších. Též zabývá se vyhotovování abstraktů.

Obrátte se s důvěrou na něho a bude vám spravedlivě poslouženo.

"Nechť GOLD DUST dvojčata vyko- návají vaši práci."

Prodej u F. Sonoma, K. Hartole, Jana Fly a ve všech českých hostincích prvě třídy.

I. W. HARPER KENTUCKY WHISKEY
for gentlemen who cherish Quality

Ochablost tělesnou i duševní, nechť ku práci chomrnou vylíči vždy PRÁVÉ PŘÍRODNÍ VÍNO z našich vinic v Sonoma Co., Cal.

F. KORBEL & BROS.,
604-6 W. 12th St. Chicago, Ill.

ABSTRAKTY
—VYHOTOVUJE—
S. M. Sadler
17th and Farnam. Patterson Bldg. m
se naš u tomto listu. Tel. 1226

Stalá poptávka po Dr. AUGUST KÖNIG'S Hamburger Tropfen dokazuje nade vši pochybnost zasluby této přípravky. Léčí Nezámlnost, nemoce žaludeční, nechutenství, jaterní nemoce, nečistou krev, zácpu a zlučenatosi, a vykonává práci svou rychle a jistě.

Omažské školy obchodní
mudřeny jsou právem za nej- lepší ve státu a zaopatřily šá- kým svým více než, než které- koliv podobně školy jiné!

Celě řadě ml. krajanů a krajanek ustalo se prostřednictvím jich dobrého postavení. Kdo by si přál dítty své do škol- tčch poslati a tak dobrou budoucnost jim zabezpečiti, nechť dopřte nám a my za cenu sniženu doživotní školné mu odprodáme.

Adresujte dotazy na: Pokrok Západu, Omaha, Nebr.

ADRESÁŘ SPOLKŮ
Česko-Slov. Dělnické Podpor. Jednoty pro severozápadní státy: Minnesota, Iowa, Wisconsin, Nebraska a obě Dakoty.

Hlavní jednotou v Montgomery Minn. obdržela své schůze každé 1. pondělí v měsíci v síni p. Jana F. Vanška v 7. h. večer. Účelní předseda J. Mixa, místopředseda Tomáš Karel, Vokotajník Jaroslav, místopředs. Anton. Box E. sokol, Velkopokladník J. Mrazúka.

Č. I. v Montgomery, Minn. obdržela své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Fr. K. Staněk, tajemník Fr. Mixa, účetník Volt. Kassada. Pokladník J. Mrazúka.

Č. II. Mladoběch v Le Sueur Center, Minnesota. obdržela své schůze každou 2. neděli v měsíci v síni 100F. Předseda Jakub Krenk, tajemník Fr. Barta, Lesueur Center, Minn., účet. J. Biček, pokladník Václav Kovač.

Č. III. v St. Paul, Minn. obdržela své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Thomas Slidák, tajemník Frant. Šandý, 457 Harrison ave. St. Paul, Minn., 458-91 Frant. Běhka 195 Richmond St. 7061. Věci v Koutoru.

Karel Havlíček Borovský, č. IV. Minneapolis Minn. obdržela své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Jan Klein, místopředs. Volt. Uhřil, tajemník John Filipek, účet. Jan Podolín, pokladník Jan Noska, předvozí Volt. J. J. Ant. Velísk, Jos. Edl. Fr. Staska vybor. dět. Jan Filipek, Volt. Uhřil, vybor. majetku, Jan Balata ekonomický stráž. Ant. Velísk vnitřní stráž Václav Edl. posel.

Č. V. v Nové Praze, Minn. obdržela své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Karel Kohn, místopředs. J. J. Peenek, pokladník Václav Herdlička st., přá- vodčí Tom. Moravec, vnitřní stráž Kašpar Šimák, vosaovní stráž Josef H. Vavřin.

Č. VIII. Rovnost Owatonna, Minn. obdržela své schůze každou 2. neděli v měsíci v jednu hodinu dopi v síni č. P. S. Předseda Fr. Dasek, místopředs. Fr. Bares, tajemník Leopold Marek, Volt. N. Kloua st. Účelní Karel Vělník, pokladník Václav Herdlička st., přá- vodčí Tom. Moravec, vnitřní stráž Kašpar Šimák, vosaovní stráž Josef H. Vavřin.

Spolek č. IX. v Pine City, Minnesota. obdržela své schůze každou druhou neděli v měsíci. Předseda Jan Stoch, místopředseda Tomáš Babiš, tajemník Jos. Bartoš, box 28 Beroun účetník Jan Hejda, Pine City, Minn., poklad Jan Šanbarr, Pine City, Minn.

Č. X. Čechoslovani, v Olivia, Minn. Předseda Karel Kohn, místopředs. J. J. Peenek, tajemník Karel Svoboda, účetník Karel Vělník, pokladník Adolf Zemčík, 99 o. 911, účetník Fr. Kuncel, 28 a 8 St. pokl. J. Vockeš 21. a 8 St.

Čechie č. XI. v St. Omaze, Nebr. obdržela své schůze každou čtvrtou neděli v měsíci v 10 hodin večer v síni J. Kontskýho. Předseda Václav Vělník, tajemník Adolf Zemčík, 99 o. 911, účetník Fr. Kuncel, 28 a 8 St. pokl. J. Vockeš 21. a 8 St.

Číslo XII. Chradim v Racine, Wis. obdržela své schůze každou druhou neděli v měsíci v 7 hodin večer. Předseda Jos. Ináček, B. Hagerer St., taj. Jos. Stehlik, 1062 Milwaukee St., účetník J. L. Sva, 1022 High st.

Číslo XIII. Český Lev v Seaforth Red- wood Co., Minn. obdržela své schůze každou druhou neděli v měsíci. Předseda Karel Bouček, místopředs. Anton Šerban, tajemník Jaroslav Vokotajník, 99 o. 911, účetník Fr. Jan. 28 a 8 St. pokladník Jan Švec.

Číslo XIV. Ladimir Klácel, v Hange, v Wis. obdržela své schůze každou druhou neděli v měsíci. Předseda Frant. Šandý, tajemník Václav Kovač, účetník Jos. Mendlik, Hange, Wis. pokladník F. J. Koutlí.

Nebraska č. XVI. v Omaze, Nebr. obdržela své schůze každou první úterý v měsíci v síni p. J. W. Brocha. Předs. Jos. Dolžl, místopředs. J. W. Hroch, taj. Frank Soukup, 199 So. 11th St., účetník Jakub Marek, pokl. Josef Vopálka, N. W. cor. 5th and Williams St., předvozí Anton Křehčí, vnitřní stráž Tomáš Bělek, vosaovní stráž Frant. Šandý, A. Hnilička, K. Marek vybor. majetku.

Číslo XVII. v Lowry, Minn. obdržela své schůze každou první neděli. Předseda Martin Bartoš, tajem. Wencesl. Bartoš, účetník J. F. Lepeška, pokl. Fred H. Chan.

Číslo XVIII. Bratři Severu, v Drywood, Wis. svolili si sdružiti sdružiti; předseda Jan Froumál, místopředseda Jiří Běhák, taj. J. Vlasák, účet. Tomáš Vysoký, posel. Alois Fara

Tel. obydlí 879. — Tel. úřadovny 807. Dr. Louis Svoboda
...ČESKÝ LÉKAŘ...
Úřadovna č. 301. Paxton Block, na rohu 16 a Farnam ul.

Četní hodiny od 11 do 12 hodin dopoledne, od 3 do 4. odpovídá. Věter od 7. do 8. v obydlí č. 1908 Williams ul. Poslouží ochotně krajanům. tř

Dr. C. Rosewater
...ČESKÝ LÉKAŘ...
Úřadov